

Kansallinen elintarviketietoasetus - pakkaamattomat elintarvikkeet ja niiden merkinnät

Elintarviketietoseminaari 17.10.2014, Helsinki

Lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen
Maa- ja metsätalousministeriö

Elintarviketietoasetus

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU)
N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta
kuluttajille

❖ siirtymäajat:

yleiset elintarviketiedot => 13.12.2014

pakollinen ravintoarvomerkintä => 13.12.2016

➤ nykyiset kansalliset säädökset (KTMa 1084/2004 ja
MMMa 588/2009) kumotaan => 13.12.2014

Elintarviketietoasetuksen soveltamisala

- ❖ kaikki elintarvikkeet, jotka tarkoitettu loppukuluttajille
 - mukaan lukien pakkaamattomana myytävät ja ammattikeittiöiden toimittamat elintarvikkeet
- ❖ suurtalouksille tarkoitettut elintarvikkeet
- ❖ etämyynti
 - samat tiedot kuin muulla tavalla markkinoitaessa
 - asetuksessa säädetään ainoastaan valmiiksi pakatuista elintarvikkeista annettavista tiedoista

Pakkaamattomista elintarvikkeista annettavat tiedot kansallisesti säädettävä

- ❖ allergiaa ja yliherkkyyttä aiheuttavat aineet
 - asetuksen liitteessä II luetellut allergeenit ilmoitettava kaikista elintarvikkeista
 - miten tiedot on annettava
- ❖ muut pakolliset tiedot
 - mitä tietoja vaaditaan
 - miten tiedot on annettava

Elintarviketietoasetus (EU) N:o 1169/2011 (liite II) allergioita ja intoleransseja aiheuttavat aineet ja tuotteet

- ❖ gluteenia sisältävät viljat – äyriäiset – munat – kalat –
maapähkinät – soijapavut - maito ja maitotuotteet (ml. laktoosi)
– pähkinät – selleri - sinappi - seesaminsiemenet - rikkidioksidi
ja sulfiitit, joiden pitoisuudet ovat yli 10 mg/kg tai 10 mg/l
kokonaisrikkidioksidina - lupiinit - nilviäiset

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Pakkaamaton elintarvike

- ❖ valmiiksi pakatun elintarvikkeen määritelmä ei kata elintarvikkeita,
 - jotka myyntipaikassa pakataan kuluttajan pyynnöstä TAI
 - jotka on myyntipaikassa pakattu valmiiksi välitöntä myyntiä varten
=> pakkaamaton elintarvike

LUONNOS MMMa pakkaamattomista elintarvikkeista loppukuluttajalle annettavat tiedot

- ❖ yleiset vaatimukset, joita sovelletaan erilaisiin toimijoihin ja erilaisiin tuotteisiin
 - tarkemmat yksityiskohdat ohjeeseen
- ❖ elintarvikkeen luovutuspaikka
 - elintarvikelain (23/2006) 13 § 1 mom. tarkoittama ilmoitettu elintarvikehuoneisto: vähittäismyyntipaikka, tarjoilupaida
- ❖ pakkaamaton elintarvike
 - kuluttaja itse pakkaa - pakataan kuluttajan pyynnöstä - elintarvikkeen luovutuspaikassa valmiiksi pakattu välitöntä myyntiä varten
 - tarjoillaan elintarvikkeen luovutuspaikassa loppukuluttajalle valmiina nautittavaksi

LUONNOS MMMa pakkaamattomista elintarvikkeista loppukuluttajalle annettavat tiedot

vähittäismyyntipaikka (1)

- ❖ allergeenit
- ❖ elintarvikkeen nimi
- ❖ ainesosat
 - kuten ainesosaluettelossa tai muulla selkeällä tavalla
- ❖ alkuperämaa
 - vastaavassa laajuudessa kuin elintarviketietoasetus edellyttää pakatuista elintarvikkeista tai kuten muu lainsäädäntö edellyttää
- ❖ tarvittavat käyttö- ja säilytysohjeet

LUONNOS MMMa pakkaamattomista elintarvikkeista loppukuluttajalle annettavat tiedot

vähittäismyyntipaikka (2)

- ❖ juustot, makkarat ja lihaleikkeleet
 - rasva ja suola
- ❖ ruokaleivät
 - suola (= natriumin kokonaismäärä x 2.5)

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

LUONNOS MMMa pakkaamattomista elintarvikkeista loppukuluttajalle annettavat tiedot

tarjoilupaikka (1)

- ❖ allergeenit
- ❖ elintarvikkeen nimi
- ❖ alkuperämaa
 - vastaavassa laajuudessa kuin elintarviketietoasetus edellyttää pakatuista elintarvikkeista tai kuten muu lainsäädäntö edellyttää
- vaatimuksia sovelletaan tarjoilupaikassa kaikkiin tarjoiltaviin elintarvikkeisiin siitä riippumatta, nauttiiko kuluttaja elintarvikkeen tarjoilupaikassa vai ottaako sen mukaansa

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

LUONNOS MMMa pakkaamattomista elintarvikkeista loppukuluttajalle annettavat tiedot

tarjoilupaikka (2)

❖ tarjoilupaikassa ei tarvitse ilmoittaa

- ainesosia
- ravintosisältötietoja
 - jos ilmoitetaan vapaaehtoisesti: energia TAI energia+rasva+SAFA+sokerit+suola
- lihan alkuperämaata
 - ammattikeittiöiden tarjoilemissa aterioissa liha on ainesosana

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

LUONNOS MMMa tietojen ilmoittamistapa pakkaamattomista elintarvikkeista

- ❖ kirjallisesti pakkaamattoman elintarvikkeen läheisyydessä selkeällä tavalla
- ❖ tiedot voi antaa suullisesti kuluttajan pyynnöstä edellyttäen, että
 - elintarvikkeen luovutuspaikassa selkeästi ja näkyvästi ilmoitetaan, että tieto on saatavissa pyydettäessä
 - erillistä ilmoitusta ei vaadita, jos kuluttajan ravitsemukselliset erityistarpeet etukäteen selvitetty ja elintarvikkeet luovutetaan näiden tietojen perusteella (sairaalat, koulut, päiväkodit jne.)
 - tiedot kirjallisessa muodossa henkilökunnan ja valvontaviranomaisten saatavilla

LUONNOS MMMa

kansalliset suolamerkintäsäännökset (1)

- ❖ ruokasuolan määrän ilmoittamista koskeva vaatimus (KTMa 1084/2004 24 §) kumotaan
- ❖ elintarvikkeen pakkaukseen tehtävä merkintä "voimakassuolainen" tai "sisältää paljon suolaa", jos suolapitoisuus (= natriumin kokonaismäärä x 2.5) painoprosentteina
 - juustot >1,4 - makkarat > 2,0 - muut leikkeleenä käytettävät lihavalmisteet > 2,2 - kalavalmisteet > 2.0 - ruokaleivät > 1,1 - näkkileivät ja hapankorput > 1,4 - aamiaisviljavalmisteet > 1,4 - valmisruoat ja nautintavalmiit ateriankomponentit > 1,2 - napostelutuotteet, joihin lisätty suolaa > 1,4

LUONNOS MMMa kansalliset suolamerkintäsäännökset (2)

- ❖ merkintä ravintoarvomerkinän läheisyydessä (kirjasinkoko)
 - ravintoarvomerkintää ei ole => muulla helposti havaittavalla ja selkeällä tavalla
- ❖ tieto voimakassuolaisuudesta annettava vähittäismyyntipaikassa myös seuraavista pakkaamattomista elintarvikkeista:
 - juustot ; makkarat, muut leikkeleenä käytettävät lihavalmisteet ; ruokaleivät
 - ilmoitettava kirjallisesti pakkaamattoman elintarvikkeen läheisyydessä selkeällä tavalla

LUONNOS MMMa elintarviketietojen antamisesta kuluttajille

- ❖ asetusluonnoksen valmistelu:
 - MMM:n yhteydessä toimivan ELV/elintarviketiedot – asiantuntijaryhmä
 - valtion ravitsemusneuvottelukunta
- ❖ lausunnolla 20.1.-14.3.2014:
<http://www.mmm.fi/fi/index/ministerio/lausunnolla2.html>
- ❖ notifiotu komissiolle ja muille EU-jäsenvaltioille kahdessa osassa
 - ✓ pakkaamattomista elintarvikkeista annettavat tiedot
 - voimaan 1.4.2015
 - pakkaamattomien elintarvikkeiden ravintosisältötiedot vähittäismyyntipaikassa voimaan 13.12.2016
 - ✓ voimakassuolainen-merkintä - voimaan [13.12.2016]

Kiitos!

 mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

